

«Затверджую»

В. о. директора школи

/М. І. Івахів/

**Наскрізна освітня програма
Козівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №2
Козівської районної ради Тернопільської області
на 2018/2019 навчальний рік
(І-ІІІ рівень)**

**Схвалено
педагогічною радою
Козівської ЗОШ І-ІІІ ст. №2
протокол №1 від 23 серпня 2018 р.**

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Наскрізна освітня програма Козівської ЗОШ I-III ступенів №2 розроблена відповідно до вимог ст. 15 Закону України «Про загальну середню освіту» (із змінами, внесеними згідно із Законом № 2442-VI від 06.07.2010; в редакції Закону № 2145-VIII від 05.09.2017 , з врахуванням наказу МОН України №268 від 21.03.2018 “Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти”, наказу МОН України №407 від 20.04.2018 “Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня” (для 2-4 класів), наказу МОН України №814 від 26.07.2018 “Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами”, наказу МОН України №816 від 26.07.2018 “Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для учнів 1 класів з інтелектуальними порушеннями”, наказу МОН України №268 від 21.03.2018 “Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти”, наказу МОН України №407 від 20.04.2018 “Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня” (для 2-4 класів), наказу МОН України №814 від 26.07.2018 “Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами”, наказу МОН України №405 від 20.04.2018 “Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня”, наказу МОН України №815 від 26.07.2018 “Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 12.06.2018 №627”, наказу МОН України №408 від 20.04.2018 “Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня” (для 10-х класів, Державний стандарт 2011 року), наказ МОН України №406 від 20.04.2018 “Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня” (для 11-х класів, Державний стандарт 2004 року), листа Міністерства освіти і науки України № 1/9-415 від 03.07.2018 року «Щодо вивчення у закладах загальної середньої освіти навчальних предметів у 2018/2019 навчальному році».

У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

- Наскрізна освітня програма школи окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти, Державним стандарт базової середньої освіти та Державним стандарт профільної середньої освіти.

Наскрізна освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти, подані в рамках освітніх галузей;
- перелік та пропонований зміст освітніх галузей, укладений за змістовими лініями;
- орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін тощо, зокрема їхньої інтеграції, а також логічної послідовності їхнього вивчення;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою.

Розділ 2. Загальний обсяг навчального навантаження. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей, предметів, дисциплін та логічна послідовність їх вивчення.

З метою виконання вимог Державних стандартів початкової, базової та повної загальної середньої освіти навчальні плани Козівської ЗОШ I-III ступенів №2 містять усі навчальні предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів Типових освітніх програм:

- **для 1 класу НУШ** – за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О. Я., затвердженою рішенням Колегії Міністерства освіти і науки України від 22 лютого 2018 року.
- **для 1 класу (інклюзивне навчання)** – за Типовою освітньою програмою, затвердженою наказом МОН №814 від 26.07.2018 “Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами” (додаток №5. Навчальний план початкової освіти для дітей із затримкою психічного розвитку) .
- **для 2-4 класів** – за Типовою освітньою програмою, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 407 (таблиця 1. **Навчальний план українською мовою навчання**) .
- **для 5-7 класів** - за Типовою освітньою програмою, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 (таблиця 1. **Навчальний план з навчанням українською мовою**).
- **для 8-9 класів**- за Типовою освітньою програмою, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 (таблиця 10. **Навчальний план з навчанням українською мовою і вивченням двох іноземних мов**) .
- **для 10 класу** - за Типовою освітньою програмою, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 (таблиця 2. **Навчальний план закладу загальної середньої освіти**) .

- для 11 класу - за Типовою освітньою програмою, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 406 (таблиця 3. **Навчальний план з навчанням українською мовою і вивченням двох іноземних мов**).

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4 класів становить 3500 годин/навчальний рік: для 1 класу- 805 годин/навчальний рік, для 1 класу (інклюзивне навчання) - 945 годин /навчальний рік, для 2 класу- 875 годин/навчальний рік, для 3 класу -910 годин/навчальний рік, для 4 класу – 910 годин/навчальний рік, для учнів 5-9-х класів школи складає 5845 годин/навчальний рік: для 5-х класів – 1050 годин/навчальний рік, для 6 класу – 1155 годин/навчальний рік, для 7 класу – 1172,5 годин/навчальний рік, для 8 класу – 1207,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів – по 1260 годин/навчальний рік, для учнів 10-11 класів - 2660 годин/навчальний рік: для 10 класу- 1330 годин/навчальний рік, для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані.

Поділ класів на групи при вивченні української мови, англійської мови в 4 класі та інформатики у 3, 4, 6, 8, 9-а,10 класах здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002р. №128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 р. за № 229/6517 (зі змінами)». Поділ класів при вивченні окремих предметів здійснюється згідно з чинними нормативами і передбачає поділ на групи:

Клас	Кількість учнів	Предмети		
		Інформатика (на пропорційній основі)	Українська мова (на пропорційній основі)	Англійська мова (на пропорційній основі)
4 клас	29	2 групи	2 групи	2 групи
3 клас	20	2 групи		
6 клас	16	2 групи		
8 клас	19	2 групи		
9-а клас	17	2 групи		
10 клас	21	2 групи		

Години варіативної складової Типових навчальних планів передбачаються на:

- збільшення кількості годин на вивчення предметів інваріантної складової. У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми, передбаченої навчальною програмою, здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, що **погоджується** керівником

навчального закладу чи його заступником. Вчитель записує проведені уроки на сторінках класного журналу, відведених для цього предмета;

- запровадження факультативів, курсів за вибором;
- індивідуальні заняття та консультації.

За рішенням педагогічної ради школи (протокол від 23.08.2018 р. № 1) облік занять з курсів за вибором та факультативних курсів здійснюватиметься на сторінках класного журналу, оцінюватися буде курс за вибором «Основи християнської етики» у 5-6 класах, «Французька мова» у 10 класі, всі інші курси за вибором оцінюватимуться вербально.

Під час розподілу варіативної складової навчального плану враховано, що гранично допустиме навантаження вираховується на одного учня, а уроки фізичної культури при визначенні цього показника не враховуються.

Гранично допустиме навантаження відповідно до ДСанПіН 5.5.2.008-01 становить:

Класи	5-денний навчальний тиждень
1	20
2	22
3	23
4	23
5	28
6	31
7	32
8	33
9	33
10-11	33

При введенні за рахунок варіативної складової курсів за вибором, факультативів зазначаємо, що викладаються вони лише за програмами, що мають гриф Міністерства освіти і науки України.

Освітню програму Козівської ЗОШ I-III ступенів № 2 для I ступеня (Таблиця 1, 2) та освітню програму початкової освіти для дітей з особливими освітніми потребами визначає загальний обсяг навчального навантаження в рамках навчального плану для 1 класу (Додаток 5. Навчальний план початкової освіти для спеціальних класів закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання для дітей із затримкою психічного розвитку) укладено за сімома основними освітніми галузями.

Освітні галузі 1 клас НУШ:

Мовно-літературна

Математична

Громадянська та історична, природнича, соціальна та здоров'язбережувальна

Мистецька

Технологічна

Інформатична (інформатика з 2 класу)

Фізкультурна

Мовно-літературна освітня галузь (українська мова і літературне читання, англійська мова) ставить за мету розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування ключових, комунікативної та читацької компетентностей; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей.

У початковому курсі мовно-літературної освіти виділено такі змістові лінії: «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища».

Змістові лінії реалізуються через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

1 клас – інтегрований курс «Навчання грамоти»;

Математична галузь (математика) ставить за мету різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій засобами математичної діяльності, формування математичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Реалізація мети і завдань початкового курсу математики здійснюється за такими змістовими лініями: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».

До програми кожного класу подано орієнтовний перелік додаткових тем для розширеного вивчення курсу. Додаткові теми не є обов'язковими для вивчення. Учитель може обрати окремі теми із пропонованих або дібрати теми самостійно з огляду на методичну доцільність та пізнавальні потреби учнів. Результати вивчення додаткових тем не підлягають оцінюванню.

Громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна, природнича освітні галузі («Я досліджую світ») можуть реалізовуватись окремими предметами або в інтегрованому курсі за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузева; в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проектної діяльності) за активного використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів. Для розв'язання учнями практичних завдань у життєвих ситуаціях залучаються навчальні результати з інших освітніх галузей.

Навчальна програма «Я досліджую світ» ставить за мету особистісний розвиток молодших школярів на основі формування цілісного образу світу в процесі засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює систему інтегрованих знань про природу і суспільство, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності та соціальної практики, способи дослідницької поведінки, які характеризують здатність учнів розв'язувати практичні задачі.

Тематичну основу курсу складають змістові лінії, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрований суті, а саме:

«Людина» (пізнання себе, своїх можливостей; здорова і безпечна поведінка);

«Людина серед людей» (стандарти поведінки в сім'ї, в суспільстві; моральні норми; навички співжиття

і співпраці);

«Людина в суспільстві» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення);

«Людина і світ» (толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв);

«Людина і природа» (пізнання природи; взаємозв'язок об'єктів і явищ природи; рукотворний світ людини; відповідальна діяльність людини у природі; роль природничих знань і технологій у житті людини; залежність між діяльністю людини і станом довкілля).

Інформатична освітня галузь (інформатика) починає реалізовуватися з 2-го класу та ставить за мету різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій, формування інформатичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

За результатами формування предметної компетентності випускники початкової школи повинні використовувати початкові знання вміння та навички для:

- доступу до інформації (знання де шукати і як отримувати інформацію);
- опрацювання інформації;
- перетворення інформації із однієї форми в іншу;
- створення інформаційних моделей;
- оцінки інформації за її властивостями.

Технологічна освітня галузь (дизайн і технології) ставить за мету розвиток особистості дитини засобами предметно-перетворювальної діяльності, формування ключових та предметної проектно-технологічної компетентностей, необхідних для розв'язання життєвих проблем у взаємодії з іншими, культурного й національного самовираження.

Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими змістовими лініями: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

Мистецька освітня галузь (музичне мистецтво, образотворче мистецтво) ставить за мету всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті.

Реалізація поставленої мети здійснюється за змістовими лініями: «художньо-творча діяльність», «сприймання та інтерпретація мистецтва», «комунікація через мистецтво», які окреслюють одну з моделей досягнення загальних цілей освітньої галузі та розкривають основну місію загальної мистецької освіти.

Мистецька освітня галузь може реалізовуватися через інтегровані курси або предмети вивчення за окремими видами мистецтва: наприклад, музичне мистецтво, образотворче мистецтво тощо за умови реалізації упродовж циклу навчання всіх очікуваних результатів галузі.

Фізкультурна освітня галузь (фізична культура) ставить за мету всебічний фізичний розвиток особистості учня засобами фізкультурної та ігрової діяльності, формування в молодших школярів

ключових фізкультурних компетентностей, ціннісного ставлення до фізичної культури, спорту, фізкультурно-оздоровчих занять та виховання фізично загартованих і патріотично налаштованих громадян України.

Зазначена мета реалізується за такими змістовими лініями: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність».

Інваріантна складова навчального плану для дітей з особливими освітніми потребами обов'язково включає години корекційно-розвиткової роботи (2 години на розвиток мовлення та 3 години на корекцію розвитку) , яка спрямована на вирішення завдань зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів, а саме: формування пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери, позитивних характеристик особистості, мовлення, психомоторного розвитку.

Освітні галузі 2-4 класи:

Мови і літератури

Математика

Суспільствознавство

Природознавство

Мистецтво

Технології

Здоров'я і фізична культура

Освітня галузь «Мови і літератури» з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальних планах реалізується через окремі предмети «Українська мова», «Літературне читання», «Іноземна мова».

Освітні галузі «Математика», «Природознавство» реалізуються через однойменні окремі предмети, відповідно, - «Математика», «Природознавство».

Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується предметом «Я у світі» (3-4 класи).

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується окремими предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

Освітня галузь «Технології» реалізується через окремі предмети «Трудове навчання» та «Інформатика».

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується окремими предметами «Основи здоров'я» та «Фізична культура».

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» (2-4 класи) та Відповідно постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (1 клас) години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Типової освітньої програми або Освітніх програм рекомендується використовувати внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Варіативність змісту початкової освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» формується з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази, кадрового забезпечення.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1 класі - 35 хвилин, у 2-3 класах – 40 хвилин.

За рішенням педагогічної ради школи оцінювання навчальних досягнень учнів 2 класу проводиться у II семестрі.

В навчальному плані Освітньої програми 5-9 класів (Таблиця 3, 4) освітня галузь "Мови і літератури" буде реалізовуватися через навчальні предмети "Українська мова", "Іноземна мова", "Українська література", "Зарубіжна література". Освітня галузь "Математика" у 5-6 класах реалізується через навчальний предмет "Математика", у 7-9 - через навчальний предмет «Алгебра» та «Геометрія». Освітня галузь "Природознавство" у 5 класі реалізується через навчальний предмет "Природознавство", у 6 класі – через предмети «Біологія» та «Географія», у 7-9 класах - через предмети «Біологія», «Географія», «Хімія», «Фізика». В межах галузі «Суспільствознавство» у 5-му класі вивчається курс «Вступ до історії», у 6 класі - інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України», у 7-8 класах реалізується навчальними предметами «Історія України», «Всесвітня історія», у 9 класі реалізується навчальними предметами «Історія України», «Всесвітня історія», «Основи правознавства». Освітня галузь "Здоров'я і фізична культура" реалізується навчальними предметами "Основи здоров'я" та "Фізична культура". Освітня галузь "Технології" у 5-9 класах реалізується через предмети "Трудове навчання" та "Інформатика".

Освітня галузь "Мистецтво" у 5-7 класах реалізується навчальними предметами "Образотворче мистецтво", "Музичне мистецтво», у 8-9 класі – «Мистецтво».

В навчальному плані Освітньої програми 10-11 класів (Таблиця 5,6) до базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист Вітчизни».

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Технології», «Мистецтво»), що вивчаються на рівні стандарту. Із запропонованого переліку учнями 10-го класу обрано два предмети (три години, передбачені на вибірково-обов'язкові предмети діляться між двома обраними предметами), а саме 1 година – «Інформатика» та 2 година «Мистецтво».

Враховуючи важливість вивчення предмету «Захист Вітчизни» для підготовки учнів до військової

служби і виконання військових обов'язків у запасі, дій у надзвичайних ситуаціях, організації військово-патріотичного виховання навчання предмета «Захист Вітчизни» учнів у 10-11 класах у кожному класі буде здійснюватися в обсязі 70 годин за рахунок 1,5 тижневої години інваріантної та 0,5 тижневої години варіативної складової навчального плану, яка передбачена на вивчення окремих предметів інваріантної складової.

Опанування предмета відповідно до листа-роз'яснення МОН України від 09.10.2002 р. № 1/9-444 та програми предмету (наказ МОН України від 30.07.2015 № 826 «Про внесення змін до навчальної програми «Захист Вітчизни» для 10-11 класу загальноосвітніх навчальних закладів») здійснюється окремо для юнаків та дівчат. Поділ 10-11 класів на групи юнаків та дівчат проведено незалежно від кількості учнів у класі (але не менше, ніж 5 осіб). Враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення, за результатами анкетування учнів та на підставі рішення методичного об'єднання вчителів фізичного виховання, основ здоров'я та захисту Вітчизни (протокол від 28.08.2018 р. №1) обрано такі модулі для вивчення предмета «Фізична культура» у 5- 11 класах: «Баскетбол», «Гандбол», «Гімнастика», «Легка атлетика», «Футбол», «Волейбол».

У 2018-2019 навчальному році визначено такий порядок викладання предметів інваріантної складової, що не мають повної кількості годин (0,5; 1,5; 2,5; 3,5...) будуть вивчатися таким чином:

№ з/п	Назва навчального предмету, спецкурсу тощо	Клас	Кількість годин за робочим навчальним планом	Кількість годин	
				I семестр	II семестр
1	Українська мова	5	3,5	3	4
3	Українська мова	6	3,5	4	3
4	Українська мова	7	2,5	3	2
5	Хімія	7	1,5	2	1
6	Історія України	8	1,5	2	1
7	Історія України	9	1,5	2	1
8	Художня культура	10	0,5	1	
9	Історія України	10	1,5	2	1
10	Художня культура	11	0,5		1
11	Географія	10	1,5	2	1
12	Історія України	11	1,5	2	1
13	Людина і світ	11	0,5		1
14	Астрономія	11	0,5		1
15	Екологія	11	0,5	1	

Години варіативної частини на кожному ступені навчання розподілені на основі діагностики побажань учнів та батьків, враховуючи рекомендації МОН України і кадрове забезпечення школи. Варіативна

складова робочого плану розглянута і затверджена педагогічною радою школи (протокол №1 від 23.08.2018 р.), радою школи (протокол №85 від 23.08.2018 р.), погоджено з п/к.

На першому ступені навчання як курс за вибором вводиться предмет «Основи християнської етики» (2 клас- 1 година на тиждень (усього 35 годин). Із годин варіативної складової введено індивідуальні консультації та групові заняття – по 1 год. в 2, 4 класах.

Для забезпечення синхронності у навчанні читання і письма в букварний період на навчання української мови в 1 класі використано 1 годину з варіативної складової навчального плану.

З метою формування національної свідомості майбутніх громадян України, їх світогляду, переконань, ідеалів, любові до українського слова, пісні, обрядів, традицій, відродження духовності, національного мислення через продуктивне навчання й фольклорно – етнографічну практику у 3 класі введено курс за вибором «Українознавство» та курс за вибором «Уроки стійкого розвитку. Моя щаслива планета» (3-4 класи).

У 5-11 години варіативної складової розділено наступним чином:

5 –а клас

- Факультативний курс з української мови «Орфографічний практикум» (17 годин) введено з метою удосконалення орфографічних умінь і навичок учнів.
- Курс за вибором «Французька мова» (70 годин) введено з метою оволодіння другою іноземною мовою, яке сприяє розвитку в учнів мовних, інтелектуальних і пізнавальних здібностей, готовності брати участь в іншомовному спілкуванні, бажання до подальшого самовдосконалення у галузі володіння іноземною мовою.
- Курс за вибором «Основи християнської етики» (35 годин) введено з метою формування у дітей та молоді високоморальних якостей, патріотичної та громадянської свідомості, ціннісних орієнтирів, які ведуть людину шляхом пізнання істини, добра, краси.

5 –б клас

- Факультативний курс з української мови «Орфографічний практикум» (17 годин) введено з метою удосконалення орфографічних умінь і навичок учнів.
- Курс за вибором «Французька мова» (70 годин) введено з метою оволодіння другою іноземною мовою, яке сприяє розвитку в учнів мовних, інтелектуальних і пізнавальних здібностей, готовності брати участь в іншомовному спілкуванні, бажання до подальшого самовдосконалення у галузі володіння іноземною мовою.
- Курс за вибором «Основи християнської етики» (35 годин) введено з метою формування у дітей та молоді високоморальних якостей, патріотичної та громадянської свідомості, ціннісних орієнтирів, які ведуть людину шляхом пізнання Істини, Добра, Краси.

6 клас

- Факультативний курс з української мови «Культура мовлення. Стилiстичнi особливостi морфологiї» (35 годин) введено з метою удосконалення орфографічних умінь і навичок учнів.
- Факультативний курс «Фінансово-грамотний споживач» (52 години) введено з метою

ознайомлення учнів із загальними закономірностями економічної і правової організації суспільства, виховання грамотної споживчої поведінки та правової культури.

- Курс за вибором «Основи християнської етики» (35 годин) введено з метою формування у дітей та молоді високоморальних якостей, патріотичної та громадянської свідомості, ціннісних орієнтирів, які ведуть людину шляхом пізнання Істини, Добра, Краси.

7 клас

- Факультативний курс «Сучасна українська літературна мова. Морфологія» (17 годин) введено з метою формування в учнів комунікативної компетентності, на виховання гармонійно розвиненої особистості, яка бездоганно володіє лінгвістичними знаннями та знаннями в літературі, уміннями створювати власні висловлювання різних стилів і жанрів мовлення, уміннями аналізувати та інтерпретувати інформацію.
- Факультативний курс «Охорона тварин» (35 годин) введено для формування прагнення і вміння брати активну участь в охороні тваринного світу.
- Курс за вибором «Основи християнської етики» (35 годин) введено з метою формування у дітей та молоді високоморальних якостей, патріотичної та громадянської свідомості, ціннісних орієнтирів, які ведуть людину шляхом пізнання Істини, Добра, Краси.

8 клас

- Факультативний курс «Прикладні фінанси» (35 годин) введено з метою ознайомлення учнів із загальними закономірностями економічної і правової організації суспільства, виховання грамотної споживчої поведінки та правової культури.
- Факультативний курс «Основи науково-дослідної роботи учнів» (70 годин) введено з метою формування в учнів культури навчальної роботи та самовиховання
- Факультативний курс «Початкова військова підготовка» (17 годин) введено з метою оволодіння учнями початковими знаннями з загальновійськової підготовки, цивільного захисту та військово-медичної підготовки.

9 –а клас

- Факультативний курс з хімії «Розв’язування задач з хімії» (34 годин) введено з метою формування умінь і навичок застосовувати теоретичні знання з хімії на практиці
- Факультативний курс «Синтаксис складного речення» (17 годин) сприяє підвищенню орфографічної та пунктуаційної грамотності.

9 –б клас

- Факультативний курс «Синтаксис складного речення» (35 годин) сприяє підвищенню орфографічної та пунктуаційної грамотності.
- Факультативний курс з української літератури «Українознавство» (17 годин) введено для становлення кожного школяра як творця – себе, своєї родини, держави, світу.

10 клас

- Факультативний курс «Стилістика української мови» (70 годин) з метою засвоєння

стилістичних норм сучасної української мови, оволодіння знаннями про особливості усіх функціональних стилів мови, формування вмінь і навичок добирати стилістичні ресурси відповідно до ситуації мовлення, формування навичок комунікативно виправданого використання засобів мови з додержанням етикетних норм спілкування.

- Факультативний курс з української літератури «Українознавство» (35 годин) введено для становлення кожного школяра як творця – себе, своєї родини, держави, світу.
- Курс за вибором «Фінансова грамотність»(17 годин) введено з метою ознайомлення учнів із загальними закономірностями економічної і правової організації суспільства, виховання грамотної споживчої поведінки та правової культури;
- Курс за вибором «Французька мова" (70 годин) введено з метою оволодіння другою іноземною мовою, яке сприяє розвитку в учнів мовних, інтелектуальних і пізнавальних здібностей, готовності брати участь в іншомовному спілкуванні, бажання до подальшого самовдосконалення у галузі володіння іноземною мовою.

11 клас

- Факультативний курс з української літератури «Українознавство» (17 годин) сприяє становленню кожного школяра як творця – себе, своєї родини, держави, світу.
- Факультативний курс з української мови «Стилістика української мови» (17 годин) з метою засвоєння стилістичних норм сучасної української мови, оволодіння знаннями про особливості усіх функціональних стилів мови, формування вмінь і навичок добирати стилістичні ресурси відповідно до ситуації мовлення, формування навичок комунікативно виправданого використання засобів мови з додержанням етикетних норм спілкування.
- Факультативний курс з біології «Нуклеїнові кислоти» (35 години) введено з метою розширити уявлення учнів про біотехнології, її методи та досягнення, перспективи у вирішенні актуальних проблем людства, медицини, сільського господарства
 - Факультативний курс з економіки «Споживач на ринку послуг» (51 годин) з метою ознайомлення учнів із загальними закономірностями економічної і правової організації суспільства, виховання грамотної споживчої поведінки та правової культури;
 - 1) За рахунок варіативної складової збільшено години на вивчення предметів інваріантної складової навчальних планів:

Клас	Назва предмета	Кількість годин
1	Українська мова	1
9-а	Рідний край (економічна і соціальна географія)	0,5
9-б	Рідний край (економічна і соціальна географія)	0,5

10	Українська мова	1
	Зарубіжна література	1
	Геометрія	1
	Хімія	0,5
	Захист Вітчизни	0,5
11	Українська мова	1
	Зарубіжна література	1
	Геометрія	2
	Біологія	0,5
	Захист Вітчизни	0,5
	Хімія	1

Відповідно до статті 16 Закону України «Про загальну середню освіту», 2018/2019 навчальний рік розпочинається у День знань - 03 вересня 2018 року і закінчується не пізніше 01 липня 2019 року.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр – з 3 вересня по 29 грудня 2018 року(це день є робочою суботою через перенесення вихідного на 31.12.2018 року – понеділок),

II семестр – з 14 січня по 25 травня 2019 року.

Канікули:

Осінні: 26.10. – 04.11. 2018 р.

Зимові: 31.12. 2018 - 15.01.2019 р.

Весняні: 25.03. - 31.03.2019 р.

Орієнтовна дата проведення свята «Останній дзвоник» - 24 травня 2019 року. З урахуванням місцевих особливостей та кліматичних умов за погодженням з відділом освіти і науки Козівської РДА можуть змінюватись структура навчального року та графік учнівських канікул. Здобувачі освіти 4, 9 та 11 класів складають державну підсумкову атестацію за окремим графіком.

Дата вручення документів про освіту буде визначена додатково (в залежності від термінів проведення ДПА, ЗНО).

Перелік предметів державної підсумкової атестації визначається Міністерством освіти і науки України.

Терміни їх проведення визначаються навчальним закладом та погоджуються з відділом освіти Козівської райдержадміністрації..

Орієнтовні терміни проведення ДПА для 4-х класів – остання декада травня 2019 року; для 9-х класів – календарний тиждень після закінчення навчального року.

Рішення про доцільність проведення навчальної практики та навчальних екскурсій приймає педагогічна рада школи.

III. Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі.

Освітня програма (1 клас) має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
- 6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- 7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- 8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
- 9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності,

прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень;

та **наскрізних умінь**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Результати навчання (2-4 класи) повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які мають реалізувати вчителі у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.

3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для

		досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.

		Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.

Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Розділ 4. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття відповідного рівня навчання.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти за інших умов.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості,

довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Освітня програма початкової освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом. Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання у початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, у 3-4 – формувальному та підсумковому (бальному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж

навчального року.

Розділ 5. Форми організації освітнього процесу.

Основною формою організації навчально-виховного процесу на I ступені навчання є класно – урочна система (уроки в 1 класі тривають 35 хвилин, в 2-4 – 40 хвилин), на II-III ступенях – модульно-розвивальна система навчання (зменшено щоденні навчальні навантаження на учня: замість 5-7 предметів учень готує і вивчає 2-3, максимум 4, впроваджено гнучкий розклад і скорочено урок до 30 хвилин: три міні – модулі по 30 хвилин з 5-хвилинними перервами між ними).

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою утримання інтересу учнів до навчальних предметів, навчальних курсів учителі нашої школи організовують освітню діяльність школярів і в нестандартній формі, для якої характерна оригінальна подача матеріалу, зайнятість учнів не тільки при підготовці, але і в проведенні самих уроків, занять через різні форми колективної і групової, індивідуальної роботи, що допомагає їм учитись в атмосфері творчого пошуку.

На етапі **формування компетентностей** учителі школи використовують віртуальні екскурсії (умовне «відвідування» визначних місць, огляд експонатів різних музеїв, виставок за допомогою мультимедійних ресурсів, Інтернету, яке організовує учитель-«екскурсовод» або учні, виконуючи ролі екскурсоводів, репортерів, дослідників, енциклопедистів), уроки - подорожі , інтегровані уроки (це уроки інтегрованих зв'язків декількох предметів, вони дають можливість сформувати і яскравіше уявити навколишні взаємозв'язки і явища), уроки– кейси (з використанням необхідної сукупності матеріалу, взятого з різних предметів з метою формування цілісної картини про явище чи об'єкт, який вивчається), уроки – взаємонавчання (учитель детально з демонстраціями пояснює матеріал, потім другий раз пояснює за допомогою опорних таблиць і конспектів, третій раз пояснює швидко, потім організовується групова робота над новим матеріалом з метою засвоєння його на уроці, в ході якої учень - консультант навчає учнів групи, приймає залік й оцінює).

На етапі **розвитку компетентностей** – уроки-аукціони,уроки-практикуми (учні працюють у парах або індивідуально за інструкцією або алгоритмом, що запропоновані вчителем (виміри на місцевості, робота зі схемами, ознайомлення із приладами й механізмами, проведення дослідів і спостережень тощо),

навчально-практичні заняття неекспериментального характеру (на яких учні самостійно, але за спрямовувального керівництва й періодичного контролю вчителя, виконують певні види робіт, що передбачають набуття вмінь і навичок навчально-пізнавальної діяльності, а також розширення, поглиблення й узагальнення знань і формування наукового світогляду учнів через розв'язування задач, роботу з літературою), уроки-ділові ігри, конференції, дебати, дослідження (це така навчальна форма, в якій домінує дослідницький метод вивчення матеріалу, що забезпечує виховання творчої особистості, розвиток творчих задатків учнів, вчить їх мислити, здобувати знання самостійно й застосовувати їх на практиці), уроки - захисти проєктів (робота над проєктом передбачає самостійну практично-дослідницьку і послідовно-логічну діяльність учня (групи учнів) над зарані визначеною темою чи проблемою).

На етапі перевірки та оцінювання досягнення компетентностей – уроки-заліки (це форма перевірки досягнень учнів з вивченої теми чи розділу курсу навчального предмета за переліком питань, що охоплюють основний зміст розділу (закони, теорії, ідеї, алгоритми), та диференційованими завданнями практичного й теоретичного характеру), практичні та лабораторні заняття (безпосередньо пов'язані з навчальним експериментом, дослідями, виконанням домашніх експериментальних завдань, розв'язуванням задач з використанням спостережень та дослідів), уроки-змагання (квести).

На етапі корекції основних компетентностей – турніри, уроки-семінари (основними елементами даного уроку є оволодіння учнями знаннями певної теми, підготовка реферативних повідомлень з конкретних питань та підготовка дискусійних запитань до аудиторії), диспути (передбачають розгляд, дослідження, дискусію учнів на уроці навколо конкретної проблемної ситуації певної теми з метою правильного її вирішення), оглядові консультації (форма навчання, у процесі якої учень отримує відповіді на конкретні запитання або пояснення складних для самостійного осмислення проблем, можуть бути індивідуальними або груповими).

Такий підхід щодо реалізації освітньої програми зумовлений необхідністю формування компетентностей через діяльнісну спрямованість навчання, яка передбачає включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Повернути учням інтерес до шкільних предметів, зробити навчання цікавим, посилити бажання учитися – головні завдання нашої школи. На нашу думку, сприяти вирішенню поставлених перед освітою завдань мають інноваційні технології навчання.

Упровадження нетрадиційних педагогічних технологій суттєво змінило освітньо-розвиваючий процес, що дозволяє вирішувати багато проблем розвивального, особистісно орієнтованого навчання, диференціації, гуманізації, формування індивідуальної освітньої перспективи учнів.

Використання комп'ютерних технологій у нашій школі не тільки допомагає організувати навчальний процес з використанням ігрових методів, але й отримати більший зворотний зв'язок. Використання ресурсів і послуг Інтернету значно розширює можливості і вчителя і учня в усіх видах діяльності.

Вчителі школи у своїй діяльності використовують інноваційні методи у викладанні. Це нові методи спілкування з учнями, позиція ділового співробітництва з ними і залучення їх до нинішніх проблем.

Таким чином, завдання педагогічного колективу Козівської ЗОШ I-III ступенів №2 – в повній мірі реалізувати та гармонійно поєднати всі аспекти навчально-виховного процесу через :

- системи уроків, які передбачають завдання освіти, виховання і розвитку учнів;
- зміст діяльності учителя і учнів;
- різноманітність методів, форм і засобів навчання.

Розділ 6. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

ЗАВДАННЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з таких компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять та моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Кадрове забезпечення освітньої діяльності

Козівська загальноосвітня школа I-III ступенів №2 укомплектована педагогічними кадрами з відповідною освітою. Права і обов'язки педагогічних працівників визначені посадовими інструкціями і Статутом школи.

Станом на 30 серпня 2018 року кількість педагогічних працівників школи становить 34. З них:

8 мають звання «вчитель - методист»,

14 мають звання «старший вчитель»,

29 - кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії»,

2 – кваліфікаційну категорію «спеціаліст I категорії»,

3 - кваліфікаційну категорію «спеціаліст II категорії».

Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності.

Для виконання освітніх програм школи на 2018/2019 навчальний рік передбачено використання, затверджених Міністерством освіти і науки України, навчальних програм з усіх предметів інваріативної частини; курсів за вибором і факультативів варіативної складової, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх (основних і додаткових) програм, у єдину освітню програму.

Навчальні програми для учнів школи І ступеня

Назва програми (автор)	Клас	Видавництво/ Джерело, у якому опубліковано	Г риф
Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я.	1	Сайт МОН	Наказ МОН від 21.03.2018 № 268
Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою. 1-4 класи (зі змінами)	1	Сайт МОН	Наказ МОН від 05.08.2016 № 948
Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов. 1-4 класи (зі змінами)	1	Сайт МОН	Наказ МОН від 5.08.2016 № 948

Навчальні програми для учнів школи II та III ступенів

Назва програми (автор)	Клас	Видавництво/ Джерело, у якому опубліковано	Г риф
УКРАЇНСЬКА МОВА			
Українська мова. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013, (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 № 804	5-9	К.: Видавничий дім «Освіта», 2013. Сайт МОН	Наказ МОН України від 07.06.2017 № 804
Українська мова. 10-11 класи. Програма для	11	Сайт МОН	Наказ МОН від 28.10.2010 № 1021

загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання(укладачі Шелехова Г.Т., Новосьолова В.І., Остаф Я.І.)			
УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА			
Українська література. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. – К.: Освіта, 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804	5-9	К.: Освіта, 2013. Сайт МОН	наказ МОН України від 07.06.2017 №804
Навчальна програма «Українська література (рівень стандарту). 10-11 класи	10	Сайт МОН	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Українська література. 10-11 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Рівень стандарту, академічний рівень	11	Сайт МОН	Наказ МОН від 14.07.2016 №826
ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА			
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Зарубіжна література. 5-9 класи» (колектив авторів, керівник колективу Ніколенко О.М.)	5-9	Сайт МОН	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
Зарубіжна література. Рівень стандарту	10	Сайт МОН	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Програма «Зарубіжна література. 10-11 класи» Академічний рівень.	11	Сайт МОН	Наказ МОН від 14.07.2016 №826 Наказ МОН від 22.09.2016 №1136
ІНОЗЕМНІ МОВИ			

Іноземні мови. Рівень стандарту	10	Сайт МОН	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407 Наказ МОН від 14.07.2016 №826
Іноземні мови. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11 класи. (Рівень стандарту. Академічний рівень. Профільний рівень) Лист МОН від 22.02.2008 № 122, із змінами, внесеними відповідно до наказу МОН від 14.07.2016 №826	11	Сайт МОН	Лист МОН від 22.02.2008 № 122. Наказ МОН від 14.07.2016 №826
ІСТОРІЯ. ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА.			
Історія України. Всесвітня історія 5–9 класи НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА для загальноосвітніх навчальних закладів	5-9	Сайт МОН	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
Історія України. Всесвітня історія. 10-11 класи	10	Сайт МОН, Сайт Освіта.ua	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407 та від 24.11.2017 №1539
Історія України. Всесвітня історія. 10-11 класи	11	Сайт МОН, Сайт Освіта.ua	наказ МОН від 14.07.2016 р. <u>№ 826</u>
Громадянська освіта Навчальна програма інтегрованих курсів для загальноосвітніх навчальних закладів	10	Сайт МОН, Сайт Освіта.ua	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407 та від 24.11.2017 №1539
ПРАВОЗНАВСТВО			
Навчальна програма з основ правознавства для 9 класу загальноосвітніх	9	Сайт МОН	Наказ Міністерства освіти і науки

навчальних закладів			України від 07.06.2017 №804
ФІЛОСОФСЬКО-СВІТОГЛЯДНІ ДИСЦИПЛІНИ			
Програма курсу «Людина і світ.11 клас» для загальноосвітніх навчальних закладів	11	Видавництво «Поліграфкнига»	Наказ МОН від 28.10.2010 № 1021
ПРИРОДОЗНАВСТВО			
ПРИРОДОЗНАВСТВО 5 клас Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	5	САЙТ МОН	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
ГЕОГРАФІЯ. ЕКОНОМІКА			
ГЕОГРАФІЯ 6– 9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	6-9	Сайт МОН	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
Географія. 10-11 класи. Рівень стандарту	10	Сайт МОН	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407 та від 24.11.2017 №1539
Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Економіка» .11 клас (Рівень стандарту, академічний рівень)	11	Сайт МОН	Наказ МОН від 28.10.2010 № 1021
БІОЛОГІЯ ТА ЕКОЛОГІЯ			
БІОЛОГІЯ 6–9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	6-9	Сайт МОН	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804

Біологія і екологія. 10-11 класи (рівень стандарту). Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти.	10	Сайт МОН	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Екологія. Програми для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів (рівень стандарту, академічний рівень, профільний) (колектив авторів)	11	Сайт МОН	Наказ Міністерства освіти і науки України від 28.10.2010 № 1021. Наказ МОН від 14.07.2016 №826
МАТЕМАТИКА			
МАТЕМАТИКА 5–9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (авт. М. І. Бурда, Ю. І. Мальований, Є. П. Нелін та ін.)	5-9	Сайт МОН	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017
Навчальна програма «Математика (рівень стандарту). 10-11 класи»	10	Сайт МОН	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Навчальні програми з математики для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів (рівень стандарту, академічний рівень, профільний рівень, поглиблене вивчення)	11	Сайт МОН	Наказ МОН від 14.07.2016 №826
ІНФОРМАТИКА			
ІНФОРМАТИКА 5–9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних	5-9	Сайт МОН	Наказ Міністерства освіти і науки України від

акладів			07.06.2017 №804
Навчальна програма Інформатика (рівень стандарту). 10-11 класи.	10	Сайт МОН	Накази МОН від 23.10.2017 №1407 та від 24.11.2017 №1539
Навчальна програма для 10- 11 класів загальноосвітніх навчальних закладів рівень стандарту, академічний рівень, рівень поглибленого вивчення, профільний рівень	11	Сайт МОН	Затверджено МОН, наказ від 28.10.2010 р. №1021 Наказ МОН від 14.07.2016 №826 (зміни)
ХІМІЯ			
ХІМІЯ 7–9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	7-9	Сайт МОН	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
Хімія. 10- 11 класи (рівень стандарту). Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти.	10	Сайт МОН	Накази МОН від 23.10.2017 №1407 та від 24.11.2017 №1539
Програма з хімії для 10–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Академічний рівень	11	Сайт МОН	Наказ МОН України від 28.10.2010 № 1021). Наказ МОН від 14.07.2016 №826 (зміни)
ФІЗИКА. АСТРОНОМІЯ.			
ФІЗИКА 7–9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх	7-9	Сайт МОН	Наказ Міністерства освіти і науки України від

навчальних закладів			07.06.2017 №804
ФІЗИКА і АСТРОНОМІЯ Навчальні програми для 10-11 класів Закладів загальної середньої освіти (рівень стандарту, профільний рівень) Авторського колективу Національної академії наук України під керівництвом Локтева В.М.	10	Сайт МОН	Наказ МОН від 24.11.2017 №1539
Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Фізика. Рівень стандарту, 10-11 класи.	11	«Поліграфкнига»	Наказ МОН від 14.07.2016 №826
Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Астрономія. Рівень стандарту. 11 клас	11	Сайт МОН України	Наказ МОН від 14.07.2016 №826
ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я			
ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я 5 –9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	5-9	Сайт МОН	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНІ ДИСЦИПЛІНИ			
МИСТЕЦТВО 5– 9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	5-9	Сайт МОН	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804

Художня культура. 10 – 11-х класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	11	Сайт МОН	Наказ МОН від 14.07.2016 №826
Навчальна програма для учнів 10-11 класів Закладів загальної середньої освіти «Мистецтво. 10-11 класи»	10	Сайт МОН	Накази МОН від 23.10.2017 №1407 та від 24.11.2017 №1539
ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ. ТЕХНОЛОГІЇ			
Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5 – 9 класи (оновлена)	5-9	Сайт МОН	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
Технології. 10-11 класи. Рівень стандарту. Варіативні модулі. (авт.: А. Терещук та інші).	11	Сайт МОН	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА			
Фізична культура. 5-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (автори М.В. Тимчик, Є.Ю. Алексейчук та інші).	5-9	Сайт МОН	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів Фізична культура. 10-11 класи (рівень стандарту). Авт.: М.В. Тимчик, Є.Ю. Алексейчук та інші	10-11	Сайт МОН Видавництво «Літера ЛТД»	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407
ЗАХИСТ ВІТЧИЗНИ			
Навчальна програма «Захист Вітчизни» для навчальних закладів системи загальної	10	Сайт МОН	Наказ МОН від 23.10.2017 №1407

середньої освіти(рівень стандарту) (колектив авторів)			
Навчальна програма з предмета «Захист Вітчизни» (авт.. Бахтін А.М. та інші)	11	Сайт МОН	Наказ МОН від 14.07.2016 №826

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
факультативів та курсів за вибором

Класи	Назва факультативних курсів, курсів за вибором	Назва програми	Реквізит грифів
3	Курс за вибором «Українознавство»	Програма курсу за вибором «Українознавство» (Кононенко П. П., Присяжна Т. М.)	Лист ІМЗО від 27.12.2014 № 2.1/12-Г-129
3-4	Курс за вибором «Уроки для сталого розвитку: Моя щаслива планета» (35 годин)	Навчальна програма «Уроки для сталого розвитку: Моя щаслива планета» Програми курсів за вибором для ЗНЗ. Варіативна складова Типових навчальних планів. 1-4 класи. Книга 3 (авт.Пометун О.І., Онопрієнко О.В., Цимбалару А.Д.)	Лист ІМЗО від 06.04.2016 № 2.1/12-Г-129
5-6	Курс за вибором «Французька мова»	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5 – 9 класи	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
5	Факультативний курс «Орфографічний практикум»	Програми факультативних курсів з української мови / Гнаткович Т.Д./	Схвалено науково-методичною радою Закарпатського ІППО (протокол №1 від 17.02. 2015 року)
5-6	Факультативний курс «Світ кімнатних рослин»	Збірник навчальних програм курсів за вибором та факультативів з біології для допрофільної підготовки та профільного навчання	Лист МОН від 21.01.2014 № 14.1/12-Г-58
6	Курс за вибором «Основи християнської етики»	Основи християнської етики. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Лист МОН від 13.07.2010 № 1\11-6347
5-7	Факультативний курс «Фінансово-грамотний споживач»	Навчальна програма курсу за вибором «Фінансово-грамотний споживач» (Ткаченко О. В., Довгань А. І., Часнікова О.В., Рябова О. Б., Лапішко З. Я. та ін.)	Лист ІТЗО від 29.05.2015 № 14.1/12-Г-331
6	Факультативний курс «Сучасна українська літературна мова.	Програми факультативних курсів з української мови / Береш О.І.,	Лист ІТЗО від 06.04.2015 № 14.1/12-

	Морфологія.	Гнаткович Т.Д., Ківеждій О.В., Шкурда М.І.	Г-214
7	Факультативний курс «Охорона тварин»	Збірник навчальних програм курсів за вибором та факультативів з біології для допрофільної підготовки та профільного навчання	Лист МОН від 21.01.2014 № 14.1/12-Г-58
8	Факультативний курс з української літератури «Українознавство»	Навчальна програма курсу за вибором «Українознавство» (Головай І. А.)	Лист ІМЗО від 02.11.2015 № 2.1/12-Г-540
8	Факультативний курс «Початкова військова підготовка»	Навчальна програма курсу за вибором початкова військова підготовка /Фука М. М., Бондар В. І./	Лист ІТЗО від 05.06.2015 № 14.1/12-Г-401
9	Факультативний курс «Синтаксис складного речення».	Програми факультативних курсів з української мови / Береш О.І., Гнаткович Т.Д., Ківеждій О.В., Шкурда М.І.	Лист ІТЗО від 06.04.2015 № 14.1/12-Г-214
9	Факультативний курс «Стилістика української мови».	Програма факультативного курсу «Стилістика української мови. 10-11 класи» (авт. Авраменко О.М., Чукіна В.Ф.).	Лист ІТЗО від 03.07.2017 № 21.1/12-Г-314
10-11	Факультативний курс з української літератури «Українознавство»(35 годин)	Навчальна програма курсу за вибором «Українознавство» (Головай І. А.)	Лист ІМЗО від 02.11.2015 № 2.1/12-Г-540
10	Факультативний курс «Фінансова грамотність»	Програма з курсу «Фінансова грамотність» (за заг. ред. д. е. н. професора Смовженко Т.С.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 18.09.2014 № 1054
10	Факультативний курс «Окисно-відновні реакції»	Програма факультативного курсу «Окисно-відновні реакції» для 10 класу загальноосвітніх навчальних закладів	Лист ІМЗО від 11.05.2016 № 2.1/12-Г-216
10	Факультативний курс «Розв'язування задач з хімії»	Навчальні програми курсів за вибором та факультативів і з хімії. Варіативна складова Типових навчальних планів.	Лист ІТЗО від 18.02.2014 № 14.1/12-Г-137
10-11	Факультативний курс «Споживач на ринку послуг»	Навчальна програма курсу за вибором «Споживач на ринку послуг» (автор Данилова О.Є.)	Лист ІТЗО від 11.02.2014 №14.1/12-Г-355
11	Факультативний курс з української літератури «Українознавство»	Навчальна програма курсу за вибором «Українознавство» (Головай І. А.)	Лист ІМЗО від 02.11.2015 № 2.1/12-Г-540

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності

Фінансування кожного напрямку діяльності навчального закладу здійснюється за рахунок державних та спонсорських коштів.

Школа розміщена в просторому приміщенні. У закладі обладнано 30 навчальних кабінетів, включаючи 18 класних кімнат, спортивний та актовий зал, 2 кабінети інформатики та бібліотека, в яких комп'ютери, підключені до мережі Інтернет, шкільна їдальня, кабінет директора, учительська,

гардероб.

Усі **навчальні кабінети** забезпечені необхідною кількістю меблів: партами, стільцями, стінними шафами для навчально-методичної літератури, дидактичного та роздаткового матеріалів.

Для першокласників обладнано просторий клас, ігровий куточок. У **класній кімнаті 1 класу** є достатня кількість стільців та столів. Обладнані шкафчики, де діти можуть зберігати особисті речі. Меблі та обладнання в класі розташовані таким чином, щоб діти могли зручно і безпечно пересуватись. За рахунок спонсорських коштів придбано магнітну дошку, яка має п'ять робочих поверхонь, 5 кубів –пувів, крісло-груша, коврик –пазли.

Школа має у наявності: 2 комп'ютерних класи (22 комп'ютерів), 1 ноутбук, 4 комп'ютери, які використовуються в управлінській діяльності, 1 мультимедійний проектор, 1 телевізор (плазмовий). Комп'ютери використовують у навчально-виховному процесі та в адміністративній діяльності. Комп'ютери обладнані сучасними програмами і підключені до мережі *Інтернет*.

Також у наявності **багатофункційні пристрої**: принтер (7), сканер (1).

Усі вчителі школи володіють комп'ютером і мають можливість на них працювати.

Робота **шкільної бібліотеки** спрямована на допомогу педагогічному колективу в навчальному процесі. Школа забезпечена навчально-методичною літературою відповідно до вимог програм. Своєчасно і в повному обсязі здійснюється подання заявки на підручники. У шкільній бібліотеці у наявності книга бібліотечного фонду

Приміщення **бібліотеки** відповідає санітарно-гігієнічним вимогам збереження фонду навчальних книг.

У школі **майстерня технічної праці** (комбінована), *обслуговуючої праці*.

Для занять із фізичної культури в школі наявний **спортивний комплекс**, до складу якого входять:

- ✓ спортивний зал з обладнанням (оновлений);
- ✓ футбольне поле із біговою доріжкою;
- ✓ 2 спортивних майданчики із гімнастичним обладнанням;
- ✓ баскетбольний майданчик;
- ✓ плавальний басейн з тренажерним залом.

Учні школи охоплені гарячим харчуванням: 1-4 класи – 100%, ГПД – 100%. Шкільна їдальня має у своєму розпорядженні:

- ✓ обідню залу на 60 посадочних місць;
- ✓ підсобні приміщення;
- ✓ посуд у достатній кількості.

У школі централізоване водопостачання, опалення та каналізаційна система. Електромережа у робочому стані.

Приміщення школи та територія, на якій вона знаходиться, і зовні, і всередині мають привабливий естетичний вигляд. Цьому сприяють:

- ✓ квітники;
- ✓ декоративні кущі;

✓ різноманітні дерева.

Стан шкільної і пришкільної території задовільний.

Класні кімнати, кабінети та рекреації прикрашають зелені кімнатні рослини.

Ефективне використання навчально-матеріальної бази школи допомагає забезпечувати виконання основних положень Державного стандарту базової і повної середньої освіти та виховання успішного громадянина України.

Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Рівень досягнень учнів буде вивчатись:

- шляхом моніторингу знань, умінь і навичок з зарубіжної літератури в 5-б, 6,7,8,9,11 класах, з історії в 5, 7,8,9,11, з правознавства в 9 класах, громадянської освіти в 10 класі;
- проведення контрольних знань з зарубіжної літератури в 5-б, 6,7,8,9,11 класах, з історії в 5, 7,8,9,11, з правознавства в 9 класах, громадянської освіти в 10 класі, з української мови, математики, алгебри, геометрії у 2-11 класах у I та II семестрах;
- участі учнів школи у предметних олімпіадах різного рівня, Всеукраїнських інтелектуальних конкурсах та турнірах;
- моніторинг стану відвідування навчальних занять школярами;
- аналізу результатів участі учнів у ДПА і ЗНО.

**Навчальний план для початкової школи
з навчанням українською мовою**

(складений відповідно до *Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти, що розроблена під керівництвом О. Я. Савченко*)

**Додаток 1
до Наскрісної освітньої програми**

Освітня галузь	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
		1 клас
Мовно-літературна Іншомовна	Навчання грамоти	7+1
	Іноземна мова	2
Математична	Математика	4
Громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна, природнича	Я досліджую світ	3
Технологічна	Дизайн і технології	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Фізкультурна*	Фізична культура	3
Усього		19+3+1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		23

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Схвалено педагогічною радою
Козівської ЗОШ І-ІІІ ст. №2
протокол №1 від 23серпня 2018 р.

«Затверджую»

В. о. директора школи

/М. І. Івахів/

**Навчальний план для 2-4-х класів з українською мовою навчання
Козівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №2**

Додаток 2
до Наскрізної освітньої програми

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		2	3	4	Разом
Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)	Українська мова	7	7	7	21
	Іноземна мова	2	2	2	6
Математика	Математика	4	4	4	12
Природознавство	Природознавство	2	2	2	6
Суспільствознавство	Я у світі	-	1	1	2
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	3
	Образотворче мистецтво	1	1	1	3
Технології	Трудове навчання	1	1	1	3
	Інформатика	1	1	1	3
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	3
	Фізична культура*	3	3	3	9
Усього		20+3	21+3	21+3	62+9
Додаткові години на проведення індивідуальних консультацій та групових занять					
курс за вибором «Основи християнської етики»		1		1	
курс за вибором «Уроки для стійкого розвитку. Моя щаслива планета »		1	1	1	6
курс за вибором «Українознавство»			1		
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		22	23	23	68
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		25	26	26	77

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Схвалено педагогічною радою
Козівської ЗОШ І-ІІІ ст. №2
протокол №1 від 23серпня 2018 р.

«Затверджую»

В. о. директора школи /М. І. Івахів/

**Навчальний план Козівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №2
з навчанням українською мовою
для 5-7-х класів**

Додаток 3 до Наскрісної освітньої програми

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		5-а	5-б	6	7
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	3,5	2,5
	Українська література	2	2	2	2
	Іноземна мова	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1	1
	Всесвітня історія	-	-	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	-
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1
	Мистецтво	-	-	-	-
Математика	Математика	4	4	4	-
	Алгебра	-	-	-	2
	Геометрія	-	-	-	2
Природознавство	Природознавство	2	2	-	-
	Біологія	-	-	2	2
	Географія	-	-	2	2
	Фізика	-	-	-	2
	Хімія	-	-	-	1,5
Технології	Трудове навчання	2	2	2	1
	Інформатика	1	1	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3	3
Разом		23,5+3	23,5+3	26,5+3	28+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3,5	3,5	3,5	2,5
Курс за вибором «Основи християнської етики»		1	1	1	1
Факультативний курс «Орфографічний практикум з української мови»		0,5	0,5		
Факультативний курс «Французька мова»		2	2		
Факультативний курс «Культура мовлення. Стилiстичнi особливостi морфологiї»				1	
Факультативний курс «Сучасна українська літературна мова: морфологія»					0,5
Факультативний курс «Охорона тварин»					1
Факультативний курс «Фінансово-грамотний споживач»				1	
Факультативний курс «Українознавство»				0,5	
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	28	28	32
Всього (без урахування поділу класів на групи)		27+3	27+3	30+3	30,5+3

Навчальний план
Козівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №2
з навчанням українською мовою і вивченням двох іноземних мов
для 8-9-х класів

Додаток 4
до Наскрісної освітньої програми

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		8	9-а	9-б
Мови і літератури	Українська мова	2	2	2
	Українська література	2	2	2
	Перша іноземна мова	2	2	2
	Друга іноземна мова	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	2	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1,5	1	1
	Основи правознавства	-	1	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	-	-	-
	Образотворче мистецтво	-	-	-
	Мистецтво	1	1	1
Математика	Математика	-	-	-
	Алгебра	2	2	2
	Геометрія	2	2	2
Природознавство	Природознавство	-	-	-
	Біологія	2	2	2
	Географія	2	1,5+0,5	1,5+ 0,5
	Фізика	2	3	3
	Хімія	2	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1
	Інформатика	2	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3
Разом		29,5+3	31+3+0,5	31+3+ 0,5
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3,5	1,5	1,5
Факультативні курси:				
Початкова військова підготовка		0,5		
Українознавство				0,5
Прикладні фінанси		1		
Синтаксис складного речення			0,5	1
Основи науково-дослідної роботи учнів		2		
Розв'язування задач з хімії			1	
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		33+3	33+3	33+3

**Навчальний план
Козівської ЗОШ І-ІІІ ступенів №2
для 10 класу закладу загальної середньої освіти**

Додаток 5
до Наскрісної освітньої програми

Предмети	Кількість годин на тиждень у класі
	10
Базові предмети	27
Українська мова	2
Українська література	2
Зарубіжна література	1+1
Іноземна мова	2
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта	2
Математика. Алгебра і початки аналізу	2
Математика. Геометрія	2
Біологія і екологія	2
Географія	1,5
Фізика і астрономія	3
Хімія	1,5 +0,5
Фізична культура	3
Захист Вітчизни	1,5+0,5
Вибірково-обов'язкові предмети	
Інформатика	1
Мистецтво	2
Разом	30+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації	5
Курс за вибором «Французька мова»	2
Факультативні курси:	
«Стилістика української мови»	2
«Українознавство»	0,5
«Фінансова грамотність»	0,5
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38

* Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

**Навчальний план
Козівської ЗОШ І-ІІІ ступенів №2
з українською мовою навчання
з вивченням двох іноземних мов
11 клас**

Додаток 6
до Наскрісної освітньої програми

Предмети	Кількість годин на тиждень у 11 класі
Українська мова	1+1
Іноземна мова	3
Друга іноземна мова	3
Українська література	2
Зарубіжна література	1+1
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта: економіка людина і світ	1
	0,5
Художня культура	0,5
Математика**	3+2
Астрономія	0,5
Біологія	1,5+0,5
Фізика	2
Екологія	0,5
Хімія	1+1
Інформатика	1
Технології	1
Фізична культура *	2
Захист Вітчизни	1,5+0,5
Разом	28,5+6
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації	3,5
Факультативні курси:	
Українознавство	0,5
Стилістика української мови	0,5
Нуклеїнові кислоти	1
Споживач на ринку послуг	1,5
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня	33
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)	38

* Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

** У закладі загальної середньої освіти з українською мовою навчання з вивченням двох іноземних мов замість математики (3+3 год.) будуть вивчатися окремі курси - алгебра (3 год.) і геометрія (2 год.) за рахунок часу, відведеного на профільне і поглиблене вивчення предметів, введення курсів за вибором, факультативів.

Схвалено педагогічною радою
Козівської ЗОШ І-ІІІ ст. №2
протокол №1 від 23серпня 2018 р.

«Затверджую»

В. о. директора школи

/М. І. Івахів/

Навчальний план
початкової освіти Козівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №2
з українською мовою навчання для дітей із затримкою психічного розвитку
на 2018-2019 н.р.
Інклюзивне навчання (1 клас)

Додаток 7
до Наскрісної освітньої програми

Освітні галузі	Навчальні предмети	1 клас
Мовно-літературна	Українська мова та літературне читання	7+1
	Іноземна мова	2
Математична	математика	1
Природнича соціальна та здоров'язбережувальна, громадянська та історична	Я досліджую світ	2
Технологічна	Трудове навчання	1
інформатична	Інформатика	-
Мистецька	Образотворче мистецтво	1
	Музичне мистецтво	1
Фізкультурна*	Фізична культура	3
Усього		22+1
Корекційно-розвиткова робота	Корекція розвитку	3
	Розвиток мовлення	2
Гранично допустиме навчальне навантаження		20
Разом		28